

[Ole Vig Jensen]

egen forpligtelse, hvis det skal lykkes, men vi har også stor forståelse for, at her kan vi fra samfundets side yde et bidrag, som måske kan fremme og accelerere udviklingen.

Det er jo også sådan, at de foreliggende forslag med den virkning, de kan få, kan tjene mere end ét formål, nemlig ikke blot det at gå nye veje og finde nye produktioner, som kan afsættes, men der kan også nås frem til produktioner både i primær- og i sekundærsektoren, som har kvaliteter, vi ikke kender i dag, i retning af mere miljøvenlige produktioner og færdigproduktioner af en meget høj sundhedsmæssig kvalitet, noget, som vi ved fremtidens forbrugere vil lægge overordentlig stor vægt på. Det er en af grundene til, at det er rimeligt fra samfundets side at gå ind.

Efter min opfattelse vil landbrugserhvervet i løbet af meget kort tid blive stillet over for betydelige problemer, også i retning af at accelerere den omlægning, som bliver nødvendig, og dér tror jeg at det er rigtigt at vi bidrager fra samfundets side.

Der er vel ingen tvivl om, at det lovfor-slag, som går ud på tilskud til primærsektoren, er det vigtigste. Det er også dér, det er sværest for den enkelte at gå nye veje, men det er en meget lang dansk tradition på en række områder, ikke mindst inden for dansk landbrug, at tingene skal gro op nedefra. De skal forny ude, hvor folk lever og arbejder.

Det tilskynder vi netop til med forslaget om tilskud til primærproduktionen. Når vi også er åbne over for tilskud til forædlings- og forarbejdningsvirksomhederne, er det, fordi der inden for den eksisterende landbrugsproduktion er behov for at fremskynde en udvikling. Jeg mener, det er rigtigt, som flere har sagt, at landbruget er for sent ude. Jeg tror, det er rigtigt, at vi i dag har stor forståelse for nødvendigheden af at produktudvikle, men det er meget sent ude, efter vores opfattelse også for sent ude, men det kan der jo ikke laves om på.

I dag har vi en fælles interesse i at fremme denne udvikling, og derfor tror jeg, det er rigtigt, at vi også yder midlerne. Om det lige skal gøres på den måde, der er peget på i lovforslaget, kan vi diskutere nærmere. Jeg har samme opfattelse, som er fremført af andre ordførere: at det kan være uheldigt, betænkeligt, at brancheorganisationerne selv skal sidde i de nævn, som foretager indstil-

ling. Ganske vist er det et bevillingsnævn, der har den endelige afgørelse, men alligevel. Det er muligt, at vi her skal lave en anden og mere hensigtsmæssig konstruktion.

Jeg vil godt fremhæve, at dette ikke lykkes, uden at landbruget selv går i spidsen. Det gælder primærlandbruget, landbrugets organisationer og brancherne og virksomhederne, og jeg vil godt henvise til andre områder, hvor jeg mener man kan foretage en sammenligning.

Inden for fiskeindustrien og inden for gartnerierhvervet har man væsentlig hurtigere indstillet sig på de nye tider. Jeg synes, jeg vil nævne her, at fiskeindustrien har produktudviklet på færdigvareområdet på en ganske imponerende måde, sådan at det kan afsætte alt, hvad det er i stand til at producere. Det er i den forbindelse meget interessant, at i nogle færdigprodukter fra fiskeindustrien er der helt op til 50 pct. landbrugsråvarer. Det bekræfter, at der er uudnyttede muligheder i den almindelige landbrugsproduktion og dens afsætning.

Jeg mener også, gartnerierhvervet har dokumenteret, at det under de overordentlig vanskelige afsætningsforhold efter dansk indtræden i Fællesmarkedet og efter oliekrisen – bl.a. ved udviklingen af potteplanteproduktionen – ved forædling er muligt at gå nye veje og skabe sig nye markeder.

Der er altså god grund til at være rimelig positiv og optimistisk over for det, der er lagt frem her; og hvad der måtte være af udestående problemer, vil vi sammen med de øvrige ordførere se nærmere på under udvalgsarbejdet.

Addi Andersen (CD):

Landbrugsministerens lovforslag om tilskud til produktudvikling i jordbruget er en naturlig følge af de krav, der bliver stillet til jordbrugserhvervene. Der er altid en risiko ved at gå fra en traditionel produktion til en ny, og da det er i samfundets interesse, er det meget naturligt, at der bliver ydet støtte til jordbrugerne, da det kan betyde en økonomisk risiko for dem. Centrum-Demokraterne kan derfor støtte dette forslag.

Forslag til lov om tilskud til produktudvikling i forarbejdning m.v. af jordbrugsprodukter kan Centrum-Demokraterne støtte af